

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu naše stvari, a ne sloga svo polcvrari.“ Narodni poslovica.

Oglaš. pripisane itd. takaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglaš. itd. plaća se naplatnicom ili potpisom pošt. Redovnice u Beču na administraciju lista u Pulli.

Kod naručbe valja točno napisati ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list ne vrijeme ne prima, neka to javi, odpravnictvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše «Reklamacija».

Cekovnog računa br. 847.249.

Telefon tiskare broj 38.

Iskazi svakog starca i petka
...
Neplaćeni doprini se ne vraćaju, nepodpisani nećiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata sa poštarinom stoji: 12 K u obće, 1 na godinu, 6 K za svake 7 na godinu, 3 K 6 — odn. 3 — na pol godinu.

Izvan carevine više poštarina.

Fojedini broj stoji 10 h. koji u Pulli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Glinja br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetica svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Givić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Pulli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
"Družbe sv. Cirila i Metoda"
za Istru.

Bosanske željeznice.

Malo je koje strogo gospodarsko pitanje uzvillalo toliko prašine u novinah obiju pola monarhije, koliko upravo pitanje o gradnji takozvanih bosanskih željeznica. Nu, tim pitanjem zanimaju se i vladajući krugovi Rusije i Srbije, koji naziru u gradnju tih željeznica pogibelj za svoje probitke na balkanskom poluotoku.

Da vidimo o čemu se radi. Među austrijskom i ugarskom vladom vode se već dugo pregovori o gradnji komada željeznice iz Sarajeva u novopazarski sandžak sa ogrankom preko Visegrada do srbske granice. Ovu prugu zagovaraju osobito vojnički krugovi, jer da je po-tebitna i važna ne samo s gospodarskog, već osobito s vojničkog pogleda za čitavu monarhiju. Glede te gradnje složiše se brzo obje vlade, jer su njih odlučivali viši državni probitci. Osim rečene pruge imale bi se graditi još dvie kratke pruge i to pruga Samac—Doboj i Bugojno—Aržano, koja bi se produljila do Splita i tako spojila Bosnu sa morem. Madjari, koji su danas svemoguć i koji se vazda pleću i u strogo austrijske poslove, protivise se gradnji pruge Doboj—Aržano, jer hoće da svu trgovinu i promet okupiranih zemalja pritegnu u Madjarsku t. j. u Budimpeštu. Madjari prigovaraju gradnji ove željeznice, jer da neima vojničke važnosti, dočim tvrde austrijski krugovi, da je gradnja pruge Bugojno—Aržano skoro važnija nego li ona iz Sarajeva na Novopazarski sandžak. Ova se imade graditi osobito u vojničke svrhe, dočim će druga služiti na obranu dalmatinske obale i spojiti će Dalmaciju sa zaleđjem, bez kojega njoj neima gospodarskog procvata.

Madjarska bojazan, da bi se izgradnjom pruge Sarajevo—Split nasškodilo njihovim probitkom na Rieci, nije drugo nego izlika, da ostavi monarhiju na njezinih obalah bez pravobrane i da nepopusti ovoj polovici monarhije u pitanju, koje služi i eislatnjaji na korist.

Madjari zagovaraju vruće gradnju treće pruge, t. j. Samac—Doboj, kojom bi se najkraćim putem spojilo glavne gradove Bosne i Hercegovine—Sarajevo i Mostar sa glavnim gradom Ugarske. Ova pruga bila bi skoro izključivo korisna jedino Madjarom, zato i zahtjevaju oni, da se ona najprije izgradi.

Sve te tri pruge iznosile bi jedva 200 kilometara u duljine, pa zadaju

ipak toliko brige radi prkosa obiestnih Madjara.

Postojeća željeznice u okupiranih pokrajinah neimaju osobite važnosti jer, su krnje, t. j. nisu s pojene sa velikimi svietskim prugami niti imadu izlaza na more. Radi toga je neohodno potrebno, da se s jedne strane veže glavno mjesto Bosne sa Novopazarskim sandžakom a s druge sa morem. Pruga Sarajevo—Split jest kol' za Bosnu—Hercegovinu toli za Dalmaciju od životne koristi i potrebe. Split je najvažnija luka Dalmacije i najbliža Sarajevu.

Radi gradnje tih pruga vodili su austrijski i ugarski ministri duže vremena pregovore u Beču. Već se je činilo, da su se ti pregovori razbili usljed protivne Madjara gradnji pruge Bugojno—Aržano, koja bi spajala Sarajevo sa Splitom. Zadnjih dana, posredovala je u tom sporu sama kruna, koja je naložila ministru izvanjskih posala grofu Goluchowskom, da se podade u Budimpeštu i da sklone madjarsku vladu na daljnje pregovore. Austrijski ministri dr. Körber, Böhm, Call i Wittek bijahu pozvani u Budimpeštu na zajedničke ministarske pregovore, kojim su u madjarske strane prisustvovali ministri Szell, Lukaacs i Hegedüs. Tim pregovorom predsjedao je grof Goluchowski. Prva sjednica trajala punih šest sati. Poslije sjednice primio je car i kralj ministre Goluchowskoga, Körbera i Szella u audienciju, te su oni izvjestili o uspjehu pregovora. Nakon toga držana je zaključna sjednica, koja se je bavila formuliranjem zaključaka. O toj sjednici izvriješuju službeni listovi od dne 5. t. mj. koliko sliedi: Zajedničke ministarske konferencije urodile su potpunim sporazumkom obiju vlada glede gradnje bosanskih željeznica. Ugovoren je za izgradnju najvažnijih željeznica program, koji će se u najkraćem vremenu predložiti obim parlamentom u formi zakonskih osnova. Pošto je s obzirom na nedostatna novčana sredstva i tehničke sile, što stoji u tu svrhu na razpolaganje, izključeno, da bi se mogle sve projektirane pruge, koje idu većim dielom gorskim krajevima, u isto vrijeme graditi, ustanovljen je red za tu izgradnju.

Prva pruga, će se graditi, koja ima prednost po svom znamenovanju za čitavu monarhiju, a to je pruga iz Sarajeva u Novopazarski sandžak u Polimlju, s ogrankom preko Visegrada na srbsku granicu. Ova se pruga imade izgraditi na trošak bosanskog zemaljskog zajma za tri godine, ako nepastanu nepredvidljive zaprieke.

Neposredno za tim tako će ustanoviti spomenuta zakonska osnova, započeti će istodobno gradnja obih drugih pruga, koje su opredjeljene, da postojećim bosanskim željeznicama pribave izravni priključak na ugarsku

željezničku mrežu kod Samca i na austrijsku mrežu kod Aržana.

Buduć da će izbor načina za dobavu novčanih sredstava posljednjih dviju pruga ovisiti od tadašnjih okolnosti, osobito o stanju bosanskih financija, ustanovljeno je već sada, da će se glede toga potvrditi suglasni zakonski predlozi tako pravodobno u oba parlamenta predložiti, da će biti osigurani početak i svršetak gradnje obiju pruga D o b o j — S a m a c i B u g o j n o — A r ž a n o u smislu ovih zaključaka kao i spomenutog zakonskog predloga. Odatle je razvidno, da će radi prkosa Madjara morati da čekaju uzajemnu svezu Bosna i Dalmacija najmanje tri godine. Dalmacija ustala je listom na noge, da se već jednom izgradi pruga Sarajevo—Split, bez koje njoj nema gospodarstvenog napredka, i bez koje ostaje osamljena od čitavog svijeta. Njezini napori nisu na žalost posve uspjeli, i Bog sam znae hoćeli, se njezinoj opravdanoj želji zadovoljiti i nakon triju godina.

Izborno gibanje.

Izborni pogovor na Kastenjeru. U subotu večer sakupilo se do 200 ljudi u krčmi G. Tominića na Kastenjeru, pozvani od g. dr. Ivana Zuccona. Da je moglo i više ljudi stojati u prostranoj dvorani, bilo bi jih još više poslušalo rieč rječitog govornika, kako vjesto i duhovito razlaže uzvišena načela hrvatske narodne stranke, odkriva krivice, koje nam se od zemana čine, traži lieka ljudim narodnim ranama, te sredstva prosvjetli i napredku narodnomu. Pred nama su izbori, reče, važni momenat u životu naroda, pa kako se članovi svake obitelji, vrijdni gospodari, sakupe na pogovor o svakoj važnoj stvari, koja ih se tiče, tako i mi, sinovi velike obitelji hrvatske, sakupili smo se da čujemo glas o velikom narodnjem delu, koje nam predstoji, o izboru za V. kuriju. Crta ubitačai rad talijanske gospodske klike, naperen od valjka—proti našem narodu, a ne samo našem, nego siromahu i od njihova istoga jezika. Naš narod joj mora odoljet i pohjediti. Osvrće se na novu socijalističnu stranicu i njezine nezdrave nazore u pogledu vlastništva, gdje bi htjeli, da oni, koji su u znojju licu svoga stogod u svom životu stekli, podiele sa onim, koji su plandovali. Izaziva smieh sa anekdotom o Rotšildu, kad mu se prikazao socijalist sa zahtjevom, da podiele imanje toga bogataša, pa se izračunalo, da bi mu došlo, obzirom na cijelo stanovništvo zemlje, cigli pataka. Socijalisti još više nećemo militarizma, dolj s arsenalom, a ne znadu, kad bi sve to poslo u basso, da bi oni poslali a spada, i bila bi rovina cijeloga grada. Nu, zato treba, da se držimo zdravih, starih načela naše stranke, i sjeđinimo se u izbornoj borbi za kandidata naše stranke, dr. Laginju, za kojega su, se već izjavili svi ostali dielovi Istre, is ova, one strane Učke, gdje god odzvanjaju

glasovi našega miloga materinskoga jezika. Za dr. Laginju, kuneškoga sina, drže sv naši politieni i zapašteni knjevi, a tako i poljodjelci latinske krvi, koji su od svoje gospode nemanje izmuzeni i izerpljeni od naših kmeta. Njegova kandidatura znači: Mir među narodima i pravica svakome, a rat talijanskoj sinjoriji, koja izpija krv narodu, rat nesnosnoe stanju stvari u pokrajini. Predstavlja kandidata dr. M. Laginju, koji će u Beču raditi za vjerske svetinje, za duhovno, i za materijalno dobro naroda.

Dr. Laginja posve na kratko, bez ijedne fraze i suvršne rieči, naveo je prisutnim samo nekoliko primjera, iz svoga mnogo godišnjeg praktičnog djelovanja na korist naroda. Uzporedjuje napredak onih mjesta, gdje smo mi tole sa malo upliva i vlasti osvojili sa onim, gdje još vlada talijanska klika. Spominje n. p. Sternu u Mladeničim obćine Kastavske, sazdanu od dvadesetak godina nazad njegovim nastojanjem; dok u glavnom brlogu talijanske gospode, u Poreču, do pred par godina moralo se pit iz lokve. I tako je pripoviedao duže i dalje, da nemozemo sve ponoviti, a osvrnuo se na bezobrazne laži, svoje se proti njemu sire, i s kojim je oklevetan kao neprijatelj naroda. Tako n. p. i radi škole pomerske šire laži okolo, da je on kriv, što jim junta i obćina ne dadu škole, dočim da su Pomerci njega slušati, bili bi već odavna svoje škole imali.

Od obćinstva je bio odusevljeno pozdravljen.

Zahvaliv se ljubezno prisutnim na slušanju i miru, pozikavi dr. Zuccon sve i prekini pogovor.

Narod je ostao poslje njegova i drugih posjetnika iz grada odlazka, veselići se, do u kasno doba noći, te se je još dugo čulo po tom puljskom predgrađu klicanje: „Živla Hrvatska“.

Sastanak u Alturi. Za nedelju po podne sazvaio je dr. Iv. Zuccon naše izbornike na pogovor u krčmu čestitog Martina Katica. Premda je kiša hevala došli su naši vrijdni Alturci skorom svi, tako da je prostrana soba upravo napunjena bila. Dr. Zuccon razložio je u potpunosti i veoma liepom govoru cij svih pogovora, da se izbornici složnu, hrvatski dogovore za koga će glasovati oni i njihovi izabrani sudicijari. Razložio izborni red, načine, mjesta, odnoseje zastupnika, u obće sve što na izbor spada. Krasan su njegov govor velikom napetošću slušali. a rieči su njegove — kada je pozivao Alturce neka se ne tuđe domu svomu i mišku materinu — segnule u srce svim prisutnim, jer su po svršenom govoru davali ruke za vjeru i mišku besidu za izbore. Još je g. Križ kratkim govorom opomenuo izbornike, neka budu ljudi pesterja vrijdni i — neka se nenadije izroda, koji će svoju volju, svoje poštenje i svoju čast prodati, jer su novci potrošni a sramota i čast ostanu u uspomeni naroda. Uo dobro vino i liepu narodnu pjesmu još su ostali, čestiti Alturci, zajedno u prijateljskom razgovoru.

Malo prije, nego su naši došli u Alturu, već su bili tamo dr. Rizzi, dr. Stanić i dr. Bolmarčić iz Pule. Stanić otišao na jedan kraj, Bolmarčić na drugi kraj Altire, a Rizzi k svojim šanfolu pre Anžolu. Što su ta sveta tri kralja radila, to nam je nedokučivo, jer je cijela Altura bila na okupu kod Kačića. Zašto tamo nisu došli? Zasto nisu oni pozvali narod na pogovor? Da je barem pre Anžolu došao Kačić čuti govor dr. Zuccona čuo bi takvi blagoslov, da bi ga doista bilo njemu i njegovim gostim. Pre Anžulu, narod je čuo taj blagoslov, sličao ga i odobravao — oduševljeno, a mi smo time veoma zadovoljni!

Izborni sastanak bio je prošlu nedjelju također u Dolenjojvasi, mjestne občine Roč. Zalihože pokvarilo je, ružno vrijeme taj sastanak, kao i sjaj, koji se na Martinju drži u onom selu. Ipak nije bio trud bez koristi. I ako je dožd lievao neprestano, počekao je narod poslje službe Božje pred Crkvom i slušao nagovore tamo došavšega dra. Dinka Trinajstića iz Pazina, glavnog našeg suradnika M. Mandića iz Trsta i dra. Laginje iz Pule. Prisutni prvaci iz Gorenje i Dolenjevasi, Semica, Kesiščine i ostale okolice Roča primili su zadovoljstvom objavu kandidature dra. Laginje za petu kuriju Istre i zadali vjeru, da će birati fiducijara takove koji će zanj glasovati. Pojedini seljani iz onih krajeva i Buzetšine iznesli su kasnije svaki za svoje krajeve raznih potreba i želja i tražili razgovor za nje. Čuditi se je uztrajnosti ljudi, koji po onako zlu vremenu nisu zalili truda, da dodju ča iz Sluma, Brjudeča, Lanišća itd. Bio je na sastanku i bivši načelnik Buzetški Fran Flego iz Počkajca, a iz Trsta g. gradski i ujedno zemaljski zastupnik Fran Dollenz. Veleč. župnik Dolenjevasi P. Pikulić primio je gostoljubno sve koji su mu se priglasili. Uz put je bilo veseloga i bratskog pogovora u kući rodoljubnih Sandalja na postaji Lupoglav, a tako i na domu Frana Flega na Počkajcu. (postaja Buzet). Svim srdačna hvala na trudu i dobru!

Tom prigodom čulo se je dobre glase, koje je ostavio sastanak na Čepiću; ljudi su vrlo zadovoljni, što čuju dobrih nauka i istina i naputaka u svojem jeziku, otvoreno, mirno i odrešito.

Sekcije i dnevi izbora u pazinskom političkom kotaru, to jest što je pod sud Pazin i Labin, odlučeni su ovako:

- Peta kurija bira fiducijare:
1. Občina Tinjan 19. novembra od 9. jutro do 3. pop.
 2. Občina Zminj isti dan od 9. jutro do 4. pop.
 3. Občina Pazin: Sekcija Lindar dne 20. novembra od 9. jutro do 4. pop. — Sekcija Pazin (grad) isti dan od 9. jutro do 2. pop. — Sekcija Gologorica dne 22. novembra od 9. jutro do 12. podne. Sekcija Novaki isto tako. Sekcija Grdoselo isti dan od 10. jutro do 2. popodne. — Sekcija Beram dne 23. novembra od 9. jutro do 2. pop.
 4. Občina Boljun dne 23. nov. od 9. jutro do 4. pop.
 5. Občina Plomin dne 23. nov. od 9. jutro do 2. pop. — Sekcija Čepić dne 24. novembra od 9. jutro do 3. pop. — Sekcija Kršan isti dan, iste ure.
 6. Občina Labin: Sekcija Sv. Nedelja dne 26. novembra od 9. do 11. ure jutro, sekcija Sv. Lovreč isti dan od 9. jutro do 3. pop. Sekcija Sv. Martin isti dan, iste ure. — Sekcija Labin dne 27. novembra od 9. jutro do 1. popodne. Sekcija Dubrova isti dan od 9. jutro do 3. pop.
- Četvrta kurija** (kmeti, koji plaćaju barem 8 kruna državnoga poreza, to jest od kuće ili zemlje ili patente ili dohodarine — sve skupa računajući):
1. Občina Labin: Svi vanjski biraju skupa u Sv. Nedelji dne 23. novembra od 9. ured jutro do 1. pop.

2. Občina Plomin: Svi vanjski skupa biraju u Čepiću dne 23. nov. od 9. jutro do 12. podne.
 3. Občina Boljun: Bira cijela skupština dne 23. novembra od 9. ured jutro do 12. podne.
 4. Občina Tinjan i cijela skupština dne 23. novembra od 9. ured jutro do 12. podne.
 5. Občina Pazin: Svi, izuzamši one od porezne občine Pazin, biraju u Lindaru dne 30. nov. od 9. jutro po 2. pop.
 6. Občina Zminj i cijela skupština, bira dne 30. novembra od 9. jutro do 1. pop.
- U občinah, gdje je više sekcija, neka naši paze, da se nezaklate u nepravu!

U sudbenih kotarih Kopar i Piran razdijeljene su ovako izborne sekcije:

1. Dolina, sekcija Dolina.
2. Klanec, sekcija Klanec.
3. Dekani, sekcija Dekani i Loka.
4. Milje, sekcija Milje, Skofcije i Plavje.
5. Kopar, sekcija Kopar i Lazaret.
6. Pomjan, sekcija Pomjan i još jedna. (Kastavci ili Kostabona).
7. Marezige, sekcija Marezige.
8. Izola, sekcija Izola i Korte.
9. Piran, sekcija Piran, Pedena i još jedna u sv. Petru ili Novavas.

Iz Skofija pišu nam, da će se tamo obaviti izbor za V. i IV. kuriju dne 29. i 30. t. mj. i to u Skofljah doljnih. U obćini Pomjan birati će V. kurija dne 26. novembra a IV. dne 27. novembra. Obćina Marezige V. kurija 5. a IV. 6. decembra.

U obćini Pomjan imade izbornika 1022 u V. kuriji, te upozorujemo već sada političku oblast u Kopru na to, da se izbor prekine pod noć, a da nebuđe po noći varanja i nemira. (S prijateljske strane doznajemo, da će biti u toj obćini dvie sekcije — kako već gori navedosamo).

Za obćinom Citanova, vršio se je izbor biranih birača ili fiducijara u talijanski obćinah Humak (Umag) i Brtonigla, i to izbor za V. i za IV. kuriju. Izabrani bijahu u prvoj obćini u obih sekcijah Humak i Lovrečica talijanski fiducijari za jednu i drugu kuriju isto tako i u Brtonigli.

Čudnovato nam se čini, da u obćini Humak nisu naši sudjelovali ni u jednoj ni u drugoj kuriji u nijednoj sekciji. Bar tako čitamo u talijanskih novinah, da bijahu u obih kurijah i u obih sekcijah izabrani jednoglasno talijanski predloženici. Mi znamo vrlo dobro, da je u onoj obćini u današnjih okolnostih nenoguća pobjeda, nu znamo i to, da su nas tamošnji obćinari dan prije izbora uvjeravali, da će kod izbora bar u sekciji Lovrečica (Sv. Lovreč, Materada i Petrovija) sudjelovati u obih kurijah. Svakako očekujemo od tamošnjih prijatelja o tom izboru pobližih vijesti.

Za V. kuriju birala je dne 8. t. mj. izborna sekcija Momjan 4 talijanska fiducijara. Kako je odalje razvidno pristupili su izboru prvi obćinari porečkog političkog kotara i to najprije talijanska obćine.

Talijanski listovi probućuju vijesti o tih izborih pod naslovom „talijanske pobjede“ a mi znamo, da pobjede neima, gdje neima protivnika. U svih do sada objavljenih izborih fiducijara sudjelovali su sami talijanaši i dosljedno tomu morali su kao takovi pobjediti.

Pisu iz Tinjana dne 11. tek: Danas u jutro saznašmo, da će se obdržavati u Tinjanu socijalistički sastanak.

To smo držali samo za pučko naklapanje; ali zbilja iz velike sv. mise nedošli socijalisti neki Jeronim Dorbić i Marko Brković, te nemareć za slabije vrijeme odputili se iz krcme poznatog Harija Višića Belca put sela Milinki da onamo drže sastanak.

U jednoj zloglasnoj kući na ognjištu sjedio Dorbić i tumačio pol sata kakvim prisutnika svoje socijalističke ideje. Glavno što je propovjedaio bilo je: mir i škole. Prisutni su kimali glavom i govorili: mir imamo, škole imamo, to nam je naš načelnik nabavio.

Obćeo jim još da će jim poslati skedje za izbore. Govorio o zaslužnicih, o velikih plaćah činovnika i generala te biskupa i nepotrebnih troškovah za kanone, koje bi se moglo upotrebiti proti tuđi itd.

Zatim se povratili u Tinjanu da će držati u večer onamo u krcmi sastanak i govor.

Prolazec g. načelnik na šetnju sreo se na povratku sa Dorbićem i upustio u razgovor. Dorbić se priznao osvjedočenim, da je došao u mirni kraj gdje ne treba mira napovjedati, a da je bio nesamareti od nekih ljudi, koji su jedni prošundrali svoje imanje, a drugi odsjedili mjeseca i ljeta u Rovinju i u Kopru radi krađe i pronevjeranja, treći, djeca marljivih roditeljah htjeli bi živeti plandovati bez posla.

Ovi ništarije se klatare od selo do sela obećavajuć, da će svi biti jednaki, naime da će u mjesecu sjetnju biti odmjereni svakomu na glavu 25 tisuća forinti iz državne blagajne.

Tako su lovili, ali ništa ulovili, te odputovali za dobe dugim nogom i nek hvalje dobrog Boga i mirne Tinjanca, koji bi htjeli mira učiti, da jim nisu kući put pokazali...

Delija Krstić!

Čitatelji naši oprostite će nam, što se bavimo na ovom mjestu sa osobom, kojoj u poštemom hrvatskom listu nebi imalo biti mjesta. Mi mu tim neizkazujemo ni najmanju čast, jer je on i sam duboko osvjedočen, da on nikada više u hrvatskom listu časti želi neće. On je uvjeren i sam, da je pao moralno tako nisko, da ga sva voda, koja se sliče u jadransko more oprala nebi. On znađe najbolje, da mu mjesta među poštemimi Hrvatima nema i da ga trpe još jedini istarski Talijani, dok im služi kano oruđe koji našemu i nekog njegovomu narodu.

On je u duži osvjedočen, da ga iz dva duše preziru svi poštemi Talijani, kojim danas služi, kao što ga preziru davno već svi Hrvati. On osjeća na sebi ono prokletstvo, koje su njanj bacili prije par godina u javnih novinah njegovi najuži zemljaci, kršni Hrvati iz Arbanasa. On sve to znađe i čuti al si više pomoći nemože, jer je tako duboko pao, da je i sam zdvojio o tom, da bi se ikada više pridignuti mogao.

Mi vidimo u duhu Krstića kao sveučeljništog djaka u Zagrebu, gdje se je vruđa izlicao kao najžešći, kao najradikalniji Hrvat i gdje je radi svoga hrvatstva štosta pretrpiti morao.

Vidimo u zreljoj dobi kano doktora prava na Rieci, gdje je bio sa svakim pošao na noževu radi Hrvatstva, gdje je bio više puta redarstveno kažnjen radi prevelikog izlicanja svog hrvatstva i otkuda ga konačno radi njegovog Hrvatstva protjeraše.

Vidismo ga negdje god. 1892-3. u našoj Liburniji, gdje ga je svaki Hrvat najpričajnije susretao, gdje ga je sve smatralo kano žrtvu riečkih irredentasa i gdje se je svaki rodoljub naš veselio, što smo u njemu dobili muža, koji će nam danas sutra biti podporom i suradnikom u narodnoj borbi.

Prevarismo se u njemu, jer nismo poznali potanko njegovog prijašnjeg života.

Za posljednjih državnih izbora razkrinko nam se je Krstić posve. U svojem zloglasnom listu priznao je očito, da je bacio pod noge sve dotadašnje svoje sveučeljništvo, da je prestao biti onim, kojim bijasmo tad, da je u službi istarskih Talijana, proti rođenoj si braći, proti Hrvatima, za koje bi bio još godinu dvije prije

svoja krv prolilo. Sve, sve je zalaga, što mu bijaše do tada najmilije, i najdraže na svijetu.

Svom zestiinom truce dalmatinske krvi bacio se u borbu za Talijane proti Hrvatima Istre. Njegova je nezavidna zaloga, što je posijao sjeme nesloge među inače mirnim i čestitim našim pučaninom u jednom dijelu naše Liburnije. On će odgovarati jednom pred najvišim sudcem za sve one nemire, za sve jade i smutnje, koji se dogodise njegovim poticanjem ili sudjelovanjem u Voloskom političkom kotaru. Tamo je on dugo pod obranom poznatog mu zaštitnika smučivao naš dohri puk, koji mu je neko vrijeme na zalost i vjerovao. Njegov je dio zasluge, što bijaše povodom zadnjih izbora za carevinsko-vieće izabran Talijan u V. kuriji, koja pripada po pravu Hrvatima i Slovincima, kojih imade u Istri 80.000. više nego li Talijana.

Nakon tih izbora prestalo je za neko doba javno djelovanje Krstićeva. On je doduse i nadalje šarao i spletkarao među našim pukom, nu svoje novinarsko poduzeće morao je napustiti, jer mu bijaše presahnuo vrtelo, iz koga je u vrijeme onih izbora bogalo crpao. Već se je činilo, da će se podati mirnojem i triznijem životu, te da napusti svoje pogubno i zloglasno djelovanje na štetu Hrvata a na korist Talijana.

Radi toga pušlali smo ga i mi na miru, ne dirajući u njega javno nikad, ako nam nije za to dao izrazita povera.

Ali se i taj put prevarismo. On je na oko mirovao čekajući prvu priliku, da se opet dade na nečisti posao, u službu Talijana proti Hrvatima. Čekao je izbore za obćinu Kastav i izbore za carevinsko-vieće znajući, da će ga Talijani opet pozvati na djelo proti Hrvatima i Slovincima Istre.

I tako ga vidimo već danas na djelu, gdje je počeo opet izdavati zloglasni list, u kojem se nestidi javno izreći, da Hrvati nesmiju iz Istre poslati nijednoga zastupnika na carevinsko-vieće! On, Krstić, koji bi bio još prije desetak godina skočio i u vatra i u vodu za svaku hrvatsku svetlinju, on se danas Hrvatima Istre grozi, da neće imati nijednoga svoga zastupnika na državnom saboru u Beču! Danas bljuje on najpogrdnije klevete, nabacuje se najsmrdljivijim blatom na narodne prvake, na muževu naše, koji mu bijahu još nedavno uzorom poštenja; rodoljublja, nesebičnosti i poštenosti.

Opravdano je dakle naše postapanje napram tomu deliji. — ako danas sutnja prekidamo i ako ga predočimo njegovim malobrojnim sledbenikom u svoj njegovoj golotinji, u slici i prilici kakovu mu je izdao njegov bivši zaštitnik i prijatelj u doba, kad ga je holje poznavao i objekтивно sudio.

Za tu sliku pezna većina onih, koje je Krstić zaveo, neznaju za nju, ni mnogi poštemi Talijani Istre, za koje bi ja valjalo u njihovom jeziku prirediti.

Mi donasamo tu sliku u njemačkom izvornom jeziku i u hrvatskom prevodu, pak bude li se još koji našao, koji nebi u toj slici zlošretnog Krstića prepoznao, i koji bi i nadalje njegovim klevetam vjerovao, tomu nema više pomoći, taj je za hrvatski narod izgubljen, kao što je već odavno izgubljen i delija Krstić!

Medjutim eto te slike:

N. 37.

Löbliches k. k. Bezirksgericht in Volosca.
Zur Erledigung der geschätzten Note vom 9. December. 1894. Z. 399 wird dienstlichst mitgeteilt, dass Dr. Ivan Krstić ein sehr aufbrausender Charakter ist und sich nicht des besten Rufes erfreut. So wurde derselbe schon in Fiume mehrmals polizeilich bestraft und aus Gründen der öffentlichen Ordnung aus Fiume sammt Gebiet ausgewiesen. Derselbe würde wegen Ehrenbeleidigung zweimal in erster Instanz verurtheilt und geht aus den hieramts gepflogenen

Echungen hervor, dass derselbe fähig ist aus Gewinnsucht strafbare Handlungen zu begreifen und wird derselbe hier- amts auch für fähig gehalten Amtspersonen in der Ausübung ihres Amtes zu beleidigen. Ebenso herrscht die Meinung, dass Krstić in sittlicher Beziehung nicht mackel- los dasteht, und es ist Thatsache, dass er fern von seiner rechtmässigen Gattin lebt und sich um seine Familie nicht kümmert.

Volosca, am 14. Februar 1895.

Der k. k. Bezirks-Hauptmann Fabiani m. p.

Hrvatski prevod glasi:

Br. 37. Slavni c. kr. kotarski sud na Voloskom.

U rješenu cijenjene note 9. decembra 1894. br. 399 probiće se službeno uljudno, da je dr. Ivan Krstić veoma naprasita značaja i da neuziva najbolji glas.

Tako bio je on već na Rieci više puta policijsko kažnjiv i s razloga javnoga reda iz Rieke i okolice izgnan.

Ou je bio radi uvredje poštenja dva puta u prvij instanci odsudjen i proizved iz izvida povedenih po ovom uradu, da je kadar iz pozuđe za dobilkom kažnjive činove počinili i drži se ga ovim uredom također kadrim vriedjati službene osobe u obavljaju njihove službe.

Isto tako vlada mnijenje, da Krstić nije bez jage u čudorednom obziru, i činjenica je, da živi daleko od svoje zakonite supruge i da se za svoju obitelj nebrine.

Volosko, 14. febrara, 1895.

c. kr. kotarski poglavar Fabiani m. p.

Franina i Juriba.

Fr. Opa! Opa! Ja, ju, ju!
„Ča si kupil' moj Martine,
Orp'o da bi časi kupil'
Sangua de li časi strosil',
Ča si trosil' moj Martine“

Jur. Bi već kume, da ti je Luca dobar frustik za Martinju stenfalu, kad si se tako razkodoakal.

Fr. Oj vero ni, lali mi je jedan sior go- spodin s Poreča par bicerini platil.

Jur. A ki je to?

Fr. Nekoji sior Julio Verne, ki je negda bil na nebu i okolj meseca, a sad da će po celoj Istri škole i cesti delat.

Jur. Nebudj' nem.

Fr. Aj vero da, zač da je već počal merit i klini, zabijat.

Jur. Nisam nikda misil' kume, da si tako s kartami nazad; ča neznas, da je to samo talijanska flota-batalja, dokler ne pasaju balotacioni.

Fr. Viš žlođeja, ti si se valje domislil' njihovej huncutarije.

Razne vijesti.

Političke.

Austro-Ugarska. Ministarske konfe- rencije, obdržavane prošloga čedna u Bu- dimpešti urodile su kompromisom, kojim su opet jednom, žrtvujući interesi naše pole monetarije pohlepnosti Mađjara. Naj- važnija željeznika pruga za okupirano zemlje i za Dalmaciju t. j. pruga Bugojno- Aržano neće se graditi još bar tri godine, dokle se naše nesagradi pruga Sarajevo- na Novi pazar, a i tada će poslati dvoj-

becom gradnja retene pruge, jer de ovratiti o financijsko stanju okupiranih po- krajina. Veselje, koje je izazvala prva vijest o gradnji ove željeznice, o Splitu, jest svatko preuranjeno, jer će još dugo morati, da čeka Dalmacija željeznički svazu sa ostalom monarhijom.

Slovenska narodna-napredna stranka u Kranjskoj imala je prošloga čedna sastanak u Ljubljani, komu je predsjedao vodja stranke dr. Tavčar. Na tomu sa- stanku bijaše zaključeno, da se imade uzraditi na carevinskom vieću proti ustro- jenu slavenske kršćansko-narodne svuze, da se slovenski zastupnici priključe: Mla- dočehom, da se radikalno zahtjeva na- rodna prava Slovenaca i da se postupa odlučno proti vladi.

Slovenska narodna katolička stranka u Kranjskoj zaključila je, da će postaviti svoje kandidate u gradovih proti na- prednjakom. Te kandidate proglasiće će središnjij izborni odbor.

Središnjij odbor mladočeske stranke u Pragu izjavio se pripravim podupirati kod predstojećih izbora i radničke kan- didate, ako se ovi obvežu, da će stupiti u mladočeski klub — budu li izabrani.

U Istri započeo je izbor biranih bi- rača ili sudijera u poretkom političkom kotaru. Bjrane su do sada občine Čitanova i Umag talijanske predloženičke u V. i u IV. kuriji. Prava izborna borba razvila će se u Istri pod konac ovoga i početkom bu- dućega mjeseca.

Poljski listovi pišu, da će poljski klub na carevinskom vieću zauzeti dosa- dašnji položaj. Ti listovi misle, da bi klub mogao izgubiti najviše dva zastupnička mjesta. Kandidati toga kluba naglasuju u svojih izbornih govorih, da će tražiti u Beču, da se uzpostavi parlamentarno dje- lovanje i da se riješe potrebita financijska igospodarska pitanja. Istodobno zahtjevaju, da im se pusti slobodne ruke, a da uz- mogne klub postupati u svakom slučaju po najboljoj svojoj uvjdanosli.

Službeni list hrvatske vlade od dne 8. t. mj. donosi sliedeće previšnje ručno pismo: „Mi Franjo Josip I., po milosti božjoj cesar austrijski, kralj česki itd. apostolski kralj kraljevina Hrvatske, Sla- vonije, i Dalmacije. Veleomnozu banu Kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, Dragutinu grofu Khuen Hedervaryu. Vjerni nam iskreno mili! U savezu sa kraljevskim odpisom Mojim od 20 veljače 1900. na- lazim odrediti, da sabor Kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije sjednice svoje danom 15. studenoga 1900 opet nastavi. U ostalom ostajemo Vam Našom kraljevskom milosti blagonaklonjeni. Dano u Beču dne dvadeset i osmoga listopada godine hiljadu devet stote. Franjo Josip v. r. Ervin pl. Čseh. v. r. Dragutin grof Hedervary v. r.

Crna Gora. O sukoba između crno- gorskih i Austro-Ugarskih vojnika na crnogorskoj granici piše službeni list crno- gorske vlade „Glas Crnogorca“, da se je sukob dogodio dne 28. pr. mj. u blizini Samine planine pedeset korataja od granice na crnogorskom zemljištu. Sa crnogorske strane, da je sudjelovalo pet vojnika i častnik Susić, koji je ostao mrtav kano i podčastnik Tepavčević. Na lice mjesta poslala je crnogorska vlada odmah posebnu komisiju, koja je preduzela po- trebita izvjeđe i dala odneti mrtvace. Pozvana je i austrijska vlada, da pošalje na lice mjesta svoju komisiju.

Srbija. Ovih dana sastao se je u Biogradu srbski konzularni zbor, koji je odaslao kraljevskim suprugom posebnu deputaciju, da im izručit vjenčani dar konzula. Srbski generalni konzul za Nizo- zemsku g. Merens čestitao je kralju, po- zeliv mu sreću u braku.

Bugaraka Vladaim krugovi u Sofiji nalaze se u hvatanoj osudici, te bi radi udariti veći porez na uvoz inozemske robe u Bugaraku. Ali pošto se tomu pro- tive postojeći trgovački ugovori, kani vlada

umoliti susjedne države, da bi njoj pru- žile nekoje polakšice, kojim bi uredila svoje financijsko stanje.

Rusija. Većina ruskih novina po- pravuje ostrimi članci ošnovu Austro- Ugarske vlade o gradnji željeznice iz Sarajeva u Novopazarski sandžak. Ta osnova — pišu medju ostalim — otvorila je konačno ba balkanskim državicam, koji će morati da traže obranu vlastitih protitaka u međusobnoj slozi i savezu. Rusija da je vazda nastojala, da se bal- kanske države dogovore a sada se nada, da će Srbija, Bugarska i Crna Gora sli- dići njihovim savjet na zaštitu obćenitih sli- dovitih protitaka.

Italija. Uvaženi talijanski list „La Tribuna“ grozi se austrijskoj vladi, da će doći između nje i Italije do sukoba radi osnovu austro-ugarskih, koje idu zaim; da zaposjedne Albaniju sjedne strane a s druge da protegne svoj djelokrug na čeli balkanski poluoak, gdje da ima i Italija svojih protitaka.

Pokrajinske.

Imenovanje. Službeni list bečke vlade probiće, da je ministar-predsjednik kao upravitelj ministarstva unutarnjih posala imenovao c. kr. kotarskoga liečnika g. dr. Frana Jaschi-a nadliečnikom za Primorje.

Prenos istarskoga zemaljskoga od- bora u Pulu. Tršćanskoj „Edinosti“ piše pouzdana osoba iz Beča, da je prenos istarskoga zemaljskoga odbora — dakle i sabora — iz Poreča u Pulu gotovu stvar. Campitelli da neće biti više zemaljskim kapetanom nakon razpusta sadašnjeg sa- bora. Vlada da misli tu čast povjeriti dr. Rizzi-u. (Tako bismo došli iz dazja pod kap. Op. slag.)

Krstić na slobodi. Priobćili smo u prošlom broju po „Edinosti“, da su talijanski prvaci Voloskoga skočili na dr- žavno odvjetništvo i na prizivno sudiste u Trstu moljajući za Krstića, da bi ga iz zatvora pustili. Sada čitamo u „Edinosti“ od 6. t. mj. sliedeće: „Slavnoga Krstića su prošle subote izpustili na slobodu. Neznamo pako, da li se je tako brzo dokazala njega krivica ili nekrivda?“

Divljačtvo Krstićeva u Voloskom kotaru. Iz Kastavčine pišu Susačkom „N. L.“ dne 8. t. mj., da su u nedjelju dne 28. pr. mj. Krstićevi prijatelji i pri- staše Mate Kučel-Skaričević, Andre Brajan-Princip i sin mu Josip iz Kudelove županije kod Pavlova, a u krčmi nekog Dukića, tako izmeverili poznatog našeg rodoljuba i čestitog starea g. Frana Mavričića iz Rukavca, da je bio sav krjav i izprebijan; ti junaci izbiše starea od 64 godine kišobranom i dva zuba. Do tri puta bacise se ti junaci na go- lorukog muža, jer im je dva puta iz ruku- h pobjegao.

Pa šta mislite, koji bijaše uzrok tomu divljačtvu? Rečeni junaci pili su u spo- menutoj krčmi i proklinjali ružno Boga i Bogorodicu, na što ih je naš Mavričić liepim načinom opomenuo, da nije liepo od pametna čovjeka tako proklinjati. Radi te opomene bacise se junaci na njega. U istom dopisu čitamo, da su isto K- rstićevi pristae dne 4. t. mj. navaliu u Rukavcu u krčmi g. Vjek. Kinkela na Andre Kinkelu Biskupova, jer se je isti javno izlicao Hrvatom.

Na goruja divljačtva upozorujemo političku oblast na Voloskom, koja je dužna, da stane na rep takovim stvo- rovom, koji misle, da im je sve slobodno — jer su prijatelji ili pristae Krstićevi. U onom kotaru imao bi već jednom zavladati mir i red, kakav je vladao prije dolazka odpadnika Krstića.

Oglas natjevaža. za jednu podporu od godišnjih K 300 iz zaklade Vinka To- massich za djake koji polaze kakvu bro- marsku ili realnu školu, rodom iz Voloskog, eventualno za rođjake zakladejeve. Molbe valja podnesti c. kr. namjestničtvu u Trstu tečajem 4 tjedna. Pobježe vijesti dobivaju se na namjestničtvu, na c. kr. pogla-

varstvu na Voloskom i kod ravnateljstva središnjih škola Primorja.

Razpisano mjesto. U c. kr. kaznioni u Kopru, razpisano je mjesto stražara sa godišnjom plaćom od K 800.

S tom plaćom spojen je službeni do- platak od 20%, od plaće, stan u kasarni, dapanice 840 gr. kruha i odielo.

Pređnost imadu podčastnici sa certi- fikatom. Molbenice valja nložiti na c. kr. drž. odvjetništvo u Trstu do 20. decembra t. g., dokazati i dobu, stališ i obiteljsko stanje, učinjene nauke, poznavanje talijanskog i hrvatskog ili slovenskog jezika u govoru i pismu a po mogućnosti i jezi- mačkog, zdravo i jako fizično stanje, ne- poročno ponašanje i službe obnašane.

Mjesto se podieljuje privremeno a definitivnost nastupa, iza kako je dostalac mjestu godinu dana bez prigovora služ- bovao, te se izkazao sposobnim za službu i iza kako je položio propisani izpit u službenom redu.

Kotarska gospodarska zadruga u Buzetu je umolila namjestništvo, da bi joj poslalo g. A. Štrekelja, pristava kod floksernoga odjela, da dodje u Buzet poučiti ljude o americkom lozi. Sto je mo- lila, to je izmollila, te je g. Štrekelj dne 5. t. mj. pred mnogobrojnim kmetu u občinskoj dvorani vrlo zanimivo i poučno predavao o gojenju i ciepljenju americk- ske loze. Na koncu mu se slušatelji na usta dra. M. Trinajstića srdačno zahvalili na liepoj pouci.

Tom zgodom je na komadu loze, što mu se pokazalo, konstatirao flokseru pod samim gradom Buzetom — na Brežu. Po tom se vidi, da možda nema porezne občine u kotaru buzetkom, gdje je ne bi već bilo. Sad je našim kmetom zadnji čas, da se proti njoj brane sadjenjem ameri- kanske loze. Tko bude stao prekrštenih ruku i čekao da sama prodje, neće do par godina brati grozdja.

Do godine će moći već kotarska za- druga iz svojega dobara i liepo uređenoga razsadnika razlatavati ciepljene i neciepljene americkanske loze. Ovih dana će njoj stig- nuti deset vagona ili 1000 kvintala Thoma- sove muke ili troske za njevine članove, pa bi ovi dobro učinili, kada bi tim gnoj- jem i svoje loze gnojili. Tim će one više odoljeti flokseri, jer kako dobro hranjen čovjek bolje odoli bolesti, tako i dobro gnojena loza bolje odoli flokseri. Slabo gnojena ili negnojena loza brže podlegne. Neka u tu svrhu melnu kod svake loze jedan kilogram Thomasove troske.

Proslava 50 godišnjice „Hrvatske čitaonice“ na Rieci. Javili smo u pred- zadanom broju „N. Sl.“ da će hrvatska čitaonica na Rieci proslaviti dne 3. t. mj. 50 godišnjicu svoga obstanaka. Jubilej taj proslavljen je srečanom skupštinom, na kojoj je predsjednik g. Juro barun Vrani- czany izrekao pozdravni govor.

Društveni podpredsjednik g. dr. Ki- seljak pročitao je izvještaj o 50 godišnjem životu čitaonice. Koli predsjednik toli pod- predsjednik bijahu od mnogobrojno sa- kupljenog odličnog obćinstva burno poz- dravljeni. Povodom tog jubileja ustrojio je odbor čitaonice na Rieci zakladu od 2000 kruna za podporu jednog vriednog učenika Hrvata na susačkoj gimnaziji, a gradskom načelniku poslao je odbor 200 kruna, da ih razdieli siromahom grada.

Na večer istoga dana bijaše u krasnih prostorijah čitaonice srečana gostba kojoj su prisustvovali 84 osobe, većinom čl- anovi čitaonice i nešto gostova. Među ovim bijahu — kako čitamo u riečkih novinah, talijanas riečki načelnik Wal- lentsitz (starinom Valentić) i pred- sjednik talijanskoga društva „Casino Pa- triotico“ Giovanni Minich.

Za gostbe igrala je voinička glazba. Gostbi prisustvovala je i liepa kita gospo- dja i gospodjica iz Rieke i susjednih mjesta. Prvu zdravicu izrekao je predsjednik g. barun Vraniczany kralju, komu da je hrvatski narod bio uvijek odan i

privržen. Glazba zaigra kraljevku u dvo-
ranom zavrio trokratni živio!

Tajnik Čitaonice prof. Hercigonja
nazdravio je hrvatskoj domovini, koju naz-
dravica popirali glazba sa "Ljepa naša
domovina".

Umirovljeni ravnatelj hrvatske gimna-
zije na Rieči, kanonik, dični starina preč.
Slamnik nazdravi pokrovitelju Čitaonice
preuz. g. biskupu Strossmayeru, kojega
sa ponosom broji Čitaonica 38 godina
svojim pokroviteljem. Ta zdravica bijaše
najduševnije prihvaćena.

Predsjednik nazdravi zatim načelniku
grada Rieke Wallensitsu, koji se uz
obću napetost zahvali u talijanskoj m-
jeziku. (Bar' dvie rieči hrvatske zahvale
morao se je naučiti — ako je zaboravio
jezik svojih otaca. Op. slag.)

Zatim nazdravi predsjednik prisut-
nomu mjestnomu župniku preč. g. dru.
Kukanicu, koji se je srdačno "hrvatski"
zahvalio.

Podpredsjednik gosp. dr. Kiseljak naz-
dravio je prisutnim zastupnikom raznih
družava sa Rieke i okolice.

Gosp. Minach kao predsjednik "Casino
Patrioticco" zahvalio je na zdravici tali-
janski. (I on će valjda još znati bar
po Volosku hrvatski. Op. slag.)

Gosp. Mate Polić nazdravio je
krasnom spolu. Gosp. Novaković zahvalio
se na zdravici podpredsjednika u
ime družava "Merkur"; gosp. Gremer u
ime pjevačkog družva "Vile"; g. susački
načelnik Bačić nazdravio je slogi i
jedinstvu Čitaonice; veleč. g. Ante Vo-
laric nazdravio je odboru Čitaonice, koji
je pripravio ovu krasnu svečanost; g. M.
Polić nazdravio je gostu g. Gairardu
francezu, koji je dobrim prijateljem druž-
tva; ovaj se zahvali francezki.

Tajnik družava gosp. prof. Hercigonja
priobči zatim, da je stiglo mnogo brzo-
javnih čestitaka; između ostalih od "Družbe
sv. Cirila i Metoda za Istru", od pred-
sjedništva hrvatske opozicije, od biskupa Mau-
rovića, od ljubljanskoga načelnika g. Hri-
bara, od hrvatskih zastupnika Istre, od
velikog župana Nikolića, od hrvatskih za-
stupnika Banjavčića, Derencina i Mazure;
od mnogobrojnih Čitaonica i družtava, iz-
među ostalih iz Voloskog, Opatije, Pazina
itd. itd.

Neko doba noći dugo se gostovi sa
stolova te se zabavljahu i nadalje u po-
boćnih sobah.

Plesa nije bilo radi neke žalostne
zgode.

Mnogobrojni članovi i gostovi raz-
dijose u kasno doba noći ponesav sobom
ugodnu uspomenu na krasno provedenu
večer.

P. S. Naknadno doznajemo iz Trsta,
da su od tamo čestitali hrvatskoj Čitaonici
na Rieči medju ostalimi: Političko družtvo
"Edinost"; Radničko družtvo, "Slavenska
Čitaonica", g. M. Mandić i drugi.

Lovranske pačuharije.

Ja him sve Lovrance podeli na devet
kategorij.

Va prvu kategoriju stavil him sve one
naše ljude, ki puno drže do svoje časti
imena svojga. Ti ljudi imaju puno ljubavi
do našega puka; njim je naš hrvatski
zajik najsladji i najdraži na svete. A tu
svoju ljubav ciču svega onega, ča je naše.
Ti ljudi ne pokazuju samo z onem dvemi
ale trimi praznemi besedami, ke se lite
mej jonum partidum od tresette i
drugum, nego oni pokazuju tu ljubav i
z deli, z otvorenemi deli, iz keh se vidi

ča i kako oni misle. Njim je već na nosu
i v očijah videt ča su. Talijanski prodanci
li se boje kako vranice tamijana; z jed-
num besedum, to su naši domaći ljudi, ki
prez straha i prez nikakovega riguarda
spovidaju da su Hrvati. Takovi su vam,
vidite, ljudi p. e kategorije. Škoda samo,
da ih je takoveh malo.

Va drugu kategoriju brojim pak one
naše ljude, ki su, istina dobrega srca
dosta pametni i razumni — ma njim fali
kuraj. To su vam oni, kem fali ona
jakost duha, ka je tako potrebita svem
onem, ki se bore za svoje pravice. Oni
vam se prestraše prvoga maha, ale za
svem tem, dobri su to ljudi, zovite ih na
izbori, pak čete videt, kako te poe za
vami. Najkarakterističnije (rekal bi stari
Tonit) puli ljudi druge kategorije je pak
to, da z decum najvole govorit talijanski.
Nego drugačije, kako sam već rekai —
vredni si to ljudi.

Va treću kategoriju spadaju svi oni,
ki s tužnim srcem gledaju, kako nam
Talijani sramoje naše mesto, i kako se po
njem talijanski zajik, kako i kuga, sve jače
širi. Oni vavek klimaju z glavum i sve
govore, da "već nima pomoći, da smo
propali, da je već zaludo borit se, za
sada da je tako — morda će kasnije; ča
bólje bit, i zato da je najbolje pustit neka
plod zatrene, pak da će onputa "benjamin"
od sebe na "lo past" ča... ma va ča-
govo" krilo? Karakteristično je puli tehi
ljudi, da oni za svem tem najvole govorit
talijanski, a svojoj dece na krste stavljaju
najstrambēja talijanska imena, i a
kada se pak zene, ne bi nikada rdali
štatpat karte na priliku ovako...

Petar Petrić i Anica Pavlič — vjen-
čani, nego vavek ovako:
Pietro Petrieh ed Annetta Pavlich
coniugi. Sada hote, vi, znat ča je to
coniugi... De resto, ljudi treće kate-
gorije su vavek pripravni poč. volat s hr-
vatli, samo ča moraju prvo bit sigurni, da
će dobit.

Va četvrtu kategoriju stena i bim
ja sve one pol tica — pol misa, sve one
mokre kokoši, ki se boje i svoje seni, ki
kada su s Hrvati govore ovako, a kada
su s Talijani — onako. To su vam naimo
oni ljudi, ki se tobože ne bi oteli nijed-
nemu zamerit, i ki se za vreme balotacioni
zapra na šofit, ale pak pobežnu v Reku.
Takoveh ima više nego se misli. Ljudi su
to, ki bi oteli sedet na dveh k a n tri da h.

Va petu kategoriju stavil him sve one
stabiće, ki govore, da moraju s Talijani
držat, zač su njim dužni. Za takove ljude
je škoda, da su živi. Za takov stolin postat
šćav, roh od drugega! Kako da nimaju
na Voloskem "Posujitnici", ka bi ih oslo-
bodila duga i talijanskeh pijavic.

Najinteresantnija vam je pak šesta
kategorija. Va njoj su vam oni tovari, ki
bi po sile oteli, da smo mi nekakovi
Liriki, nekakovi Slavuni, ale neka-
kovi Istrijanci, i ča ja znam, ča još. Svaka
druga beseda njim je, da mi nismo Hr-
vati, zač da se nismo rodili preko inosta.
Ale najčudnije vam je to, da ti Liriki
znaju dobro, da je za Nemca svejedno.
rodi se on va Beče ale va Hamburge, da
on vavek ostane Nemac, a Talijan ča va-
vek ostat Talijan, ako se on rodi va Mon-
tevideje, ale pak va Napule. Samo Hrvat,
ako će bit Hrvat, mora se rodit justo
va Hrvatskoj i nigdere drugde. Tako a l-
meno govore lovranski filozofi — glave
od repe — za ovéh je greh od Boga, da
ih se ni poslalo va espozicion va Pa-
riji. Tamo bi bili napravili furor!
(Konac člida)

Svieće od pčelinjeg voska

sa "jamčevinom" od K 2000
preporučam z svećenstvu, crkvenim upravam i
slavnim općinstvu uz decum...
Voštene svieće i duplire I (austrijski
sastav) 440
Svieće i duplire I (talijanski sastav) 3—
Svieće i duplire II 240
Tamjan lacrima I 240
...
Naručbe u vrednosti od 20 K napred, po-
šiljeni franko. — Pri tečnoj uplati dajem popust
od 9%...
Sa odličnim stvaranjem
J. KOPAC
Ulica sv. Antona 7. Gorica.

Prsni čaj sa "Učke-Gore"

Izvrstni domaći lijek protiv
influenca, kašlju, nahladi
ili prsnom kataru, proti
hrapavosti i promuklosti
grla.

Cijena 50 para.
Glavno skladište:
Ljekarna L. Ghersetich,
Volosko — Istra.
Dobira se u svakoj Ljekarni.

Rodoljubi!

Kupajte samo Cirilo-Methodijske zigice!

Dobivaju se kod
A. Znidaršić, Via Sissano 9 u Puli
na debelo i drobno.

Podpisani preporuča p. n. občinstvu u Puli, osobito
pako veleč. gg. svećenicima, učiteljima itd. iz okolice
svoj krojački posao
na glavnom trgu (Foro) br. 6 u Puli,
u prvom katu.
U zalihim imade na izbor raznovrstne najmodernije
tkaninje za odijela, koja izvršuje točno po mjeri.
Anton Klement, krojački majstor.

L. Malitzky

dola, Via Sergia 65. — urar i srebrnar — Pola, Via Sergia 65.
preporuča
bogatu zalihu
zernih i sobnih satova raznih kovina
i vrsti, dalje svakovrstnih zlatnih i
srebrnih stvari, n. pr. prstena, nauš-
nica, narukvica, lanaca, igala, gumba
itd., sve najprikladnije
za darove o priliki sv. potvrde (berne).

JOSIP POTOČNIK

Via Giulia broj 5. u Puli — Via Giulia broj 5.
Skladište
glinenih peći
i štednjaka.
Preuzimlje
svakovrstne radnje za-
šjecajuće u taj obrt.
Zastupnik tvornice pokućstna
J. Naglas-a u Ljubljani.

LJUBLJANSKA

KREDITNA BANKA

U LJUBLJANI
Špitalska ulica br. 2.

Kupnja i prodaja

svih vrsti...
renta, državnih papira, založnih
pisama, srećaka, novaca, valuta,
... uz najkulantnije uvjete.

Posude na vrednostne papire

uz nizke kamate.
Osiguranje protiv gubitka na "kuru".
Promese: z sv. vucitima...

Primanje novčanih uložaka

uložne knjizice, na tekuci račun, i
na girokonto sa 4% kamatima od
dana uložka do dana dignuća.
Eskomptira mjenice najkulantnije.
Burzorne naručbe...